

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки та планування бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Балджи М.Д.

“ ” 2017 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Економіка підприємства»

за темою:

«Економічне обґрунтування проекту створення кав'ярні»

Виконавець

студентка ФЕУП

Данилова Анна Андріївна

(підпис)

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Янковий Володимир Олександрович

(підпис)

Одеса 2017

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра
Данилової Анни Андріївни

«Економічне обґрунтування проекту створення кав'ярні»

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2017 рік

Робота складається з трьох розділів. Розглядаються теоретичні питання відкриття кав'ярні, нормативні та правові аспекти щодо започаткування бізнесу у сфері громадського харчування.

Надано аналітичну оцінку щодо можливості створення кав'ярні, сформовані обсяг та структура початкових і поточних витрат, проведено аналіз ринку кави в Одеському регіоні.

В третьому розділі представлені результати розрахунку прогнозних показників грошових надходжень проекту, показників його економічної ефективності та виявлено ризики, притаманні проекту створення кав'ярні.

Ключові слова: ринок кави, кав'ярня, кава, громадське харчування, проект, ризик.

SUMMARY

of final work on obtaining a bachelor's education degree
Anna Danylova
"The feasibility study of the coffee house project"

Odessa National Economic University
Odessa 2017

The work consists of three sections. The theoretical aspects opening of the coffee house, regulatory and legal aspects regarding starting a business in the field of catering are considered.

The analytical assessment of the possibility of creating coffee house are provided. The amount and structure of initial and operating costs are formed. The analysis of market of the catering in the Odessa region are conducted.

In the third section presents the results of the calculation of estimated figures of receipts of the project, its economic efficiency indicators and the risks inherent in the project to create coffee house are identified.

Keywords: coffee market, coffee house, coffee, catering, project, risk.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ КАВ'ЯРНІ.....	5
1.1. Загальна характеристика бізнес-ідеї відкриття кав'ярні	5
1.2. Нормативно-правові особливості відкриття та ведення бізнесу ресторанного господарства	11
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ КАВ'ЯРНІ	23
2.1. Аналіз поточного стану бізнесу кав'ярень в Одеській області	23
2.2. Формування витрат на створення та функціонування закладу	35
РОЗДІЛ 3. ОБГРУНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТУ СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА	50
3.1. Розрахування економічної ефективності проекту створення кав'ярні.....	50
3.2. Аналіз проектних ризиків та заходи щодо їх запобігання	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69
ДОДАТКИ	74

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки прийняття будь-яких управлінських рішень виходить з прагнення отримати не випадковий, а необхідний підприємству результат. Його досягненню передують ряд цілеспрямованих дій, покликаних забезпечити одержання необхідного результату, який би найбільшою мірою враховував інтереси й можливості підприємства в економічних умовах, що складаються. З цієї точки зору планування бізнесу, як система економічних заходів, може бути визначена як вміння передбачати мету і результати діяльності підприємства та які ресурси потрібні для досягнення цих результатів. Відсутність чіткого плану діяльності підприємства громадського харчування може негативно позначитися на місячному та річному товарообігу закладу, на об'ємі продажів, на конкурентоспроможності підприємства, на якості послуг та репутації закладу серед клієнтів. Головною метою будь-якого закладу громадського харчування є якісне обслуговування клієнтів та максимально задовольнити їх потреби. Це стосується як престижних ресторанів, так і невеликих кафе та кав'ярень. Насамперед, сучасні кав'ярні пропонують продукт, який не поступається за якістю напоям в класичних закладах. Кав'ярні відіграють важливу роль у житті майже кожної людини. Кав'ярня – це прибутковий бізнес, але разом з тим дуже конкурентний. Велику частку прибутку в цьому сегменті (понад 60-70%) отримують мережеві заклади. Проте підприємець може знайти свою нішу на ринку кав'ярень. Для початку прибуткового бізнесу потрібно, перш за все, ретельно дослідити ринок, виявити основні потреби з боку потенційних клієнтів, якісно скласти баланс майбутнього підприємства та прорекламувати новий заклад.

Метою випускної роботи є теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи в сфері громадського харчування.

Для досягнення поставленої мети визначені такі завдання:

- проаналізувати теоретичні основи бізнес-планування при створенні кав'ярні;
- провести аналіз ринку кави в Україні та м. Одеса;

- оцінити конкурентні переваги новоствореної кав'ярні для потенційних клієнтів;
- сформулювати витрати на реалізацію проекту та подальше його функціонування;
- здійснити розрахунок економічної ефективності проекту створення кав'ярні;
- узагальнити основні параметри бізнес-плану кав'ярні відносно ефективності його запровадження.

Об'єктом дослідження є процес обґрунтування доцільності створення кав'ярні на ринку громадського харчування м. Одеса.

Предметом дослідження є бізнес-проектування започаткування власної справи в сфері громадського харчування.

Методи дослідження. У процесі підготовки випускної роботи біли використані загальні методи спостереження, групування, узагальнення – в процесі аналізу ринку, аналізу конкурентів, розробки узагальнюючих висновків стосовно проаналізованих складових. Також було використано графічний метод в аналізі показників ефективності та чутливості проекту, та метод фінансового аналізу у розрахунку грошових потоків, прибутку та норми прибутковості.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних економістів: І.А. Архипов, В.Ф. Клішин, В.І. Осіпов, А. М. Поддерогін, Д. В. Кіпа та ін.

Проблеми ринку кави та його перспективи розглядають вітчизняні вчені В.І. Карсенін, В.І. Осіпов, В.М. Нелеп, А. М. Устименко, І.Ю. Афанасьєв та інші. Статистику кращих закладів м. Одеси розглядають кореспонденти Лозовська Д.О., Льовіна А.В. та Дедюлина А.І. У своїх дослідженнях вони доводять доцільність ведення бізнесу у сфері громадського харчування, висвітлюють основні проблеми ринку продажу кави як товару, обґрунтовують перспективність даного виду бізнесу та аналізують його соціальний та економічний вплив.

ВИСНОВКИ

1. Підприємництво – це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством. Це, насамперед, ініціативна, новаторська діяльність господарюючого суб'єкта, спрямована на пошук і знаходження найбільш оптимальних економічних рішень з метою одержання максимальної вигоди.
2. Бізнес як система господарювання - це ділові відносини між людьми або учасниками бізнес-процесів. Діяльність будь-якого суб'єкту господарського процесу регулюється його бізнес-ідеєю.
3. Ресторанне господарство – це вид економічної діяльності суб'єктів господарської діяльності з надання послуг для задоволення потреб споживачів у харчуванні з організацією дозвілля або без нього. Суб'єкти господарювання провадять діяльність у ресторанному господарстві через підприємства (заклади) ресторанного господарства.
4. Для майбутньої кав'ярні доцільно обрати другу групу оподаткування ФОП, оскільки її річний дохід не буде перевищувати 1,5 млн. грн.
5. За допомогою даних SWOT – аналізу новоствореної кав'ярні було виявлено сильні сторони закладу, до яких відносяться: яскравий інтер'єр, який створює неповторну атмосферу; демократичний формат кав'ярні, що дозволяє охопити широкий спектр аудиторії; вигідне розташування; унікальна кухня, доповнена авторськими кондитерськими виробами; різноманіття кращих сортів кави та чаю.
6. Підприємство планує укласти договір із постачальником сировини (кави та чаю) інтернет-магазином «Coffe-shop», а також із зовнішніми виробниками кондитерських виробів та купувати їх продукцію за допомогою соціальних мереж, таких як Facebook та Instagram.

7. Виходячи із проведеного SWOT-аналізу проекту створення кав'ярні можна визначити основну конкурентну стратегію новоствореної кав'ярні, а саме стратегію сегментування ринку. Створювана кав'ярня орієнтована на споживачів з високим і середнім рівнем достатку, які відчують потребу в наданні якісних послуг даного сегмента ринку.
8. Загальна сума стартових витрат невиробничого характеру при організації даного підприємства становить 262705 грн. З них 182705 грн (70%) становлять власні кошти та кредит – 80000 (30%). Щомісячні постійні витрати новостворюваного закладу складають 87526,95 грн.
9. Під інвестиційним проектом слід розуміти сферу діяльності по створенню або зміні технічної, економічної або соціальної систем, а також розробку нової структури управління або програми науково-дослідних робіт.
10. Аналіз беззбитковості показав, що для беззбиткової діяльності кав'ярні, необхідно реалізувати мінімум 426 середніх чеків. Даний показник є досяжним для новоствореного закладу, що розташований у центрі міста Одеси.
11. Для забезпечення беззбиткової діяльності новоствореному закладу необхідно визначитися із асортиментом реалізованої продукції, а також із маркетинговою стратегією, яка в свою чергу повинна бути спрямована на забезпечення належного рівня цін на продукцію, а також на зниження суми постійних та змінних затрат
12. Мінімальний обсяг доходу, який має отримати заклад, щоб забезпечити своє беззбиткове функціонування складає 70290 грн.
13. Аналіз показників ефективності свідчить про те, що запропонований проект відкриття кав'ярні є ефективним. Термін окупності інвестицій у даний проект складає 21 місяць, а з урахуванням вартості грошей у часі – 25 місяців, що є прийнятним результатом для теперішнього часу та відповідає дійсності враховуючи реалії ведення аналогічного бізнесу. Чистий приведений дохід склав 147320 грн, а дисконтований чистий приведений дохід 8407 грн. Середня

норма рентабельності складає 75,25 %, а індекс дохідності- 1,56, що більше 1. Це свідчить про ефективність інвестування коштів в проект.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. КВЕД-2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010.html>
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців: закон України від 15 березня 2003 р. № 755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15/page>
3. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>
4. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
5. Про ліцензування видів господарської діяльності: закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
6. Сайт Українського Агенства зі Стандартизації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uas.org.ua/>
7. Державний класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories>
8. Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР): закон України від 17.10.2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1704-12>
9. Державні стандарти України (ДСТУ). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gost.at.ua/>

10. Архипов И.А. Торговое оборудование: учеб. пособ. / Архипов И.А., Клишин В.Ф. – Экономика – 2014. – 315 с.
11. Устименко Л. М. Бізнес-план мобільної кав'ярні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://101million.com/sozдание/biznes-snulya/idei/mobilnaya-kofeinya.html>
12. Льовіна А.В. 10 кращих кав'ярень Одеси за версією користувачів Foursquare. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://od.vgorode.ua/news/dosuh_y_eda/263401-top-10-kofeen-po-versyy-polzovatelei-Foursquare
13. Дедюлина А.І. Шість кращих кав'ярень Одеси за версією «Кавового гіда 2016». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://od.vgorode.ua/news/obzory/277800-kofeinyi-hyd-2015-vybral-shest-luchshykh-odesskykh-kofeen>
14. І.Ю. Афанасьєв Переваги придбання франшизи кав'ярні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://svoe-business.com/nachalo-deyatelnosti/franshizyi/priobretaem-franshizu-kofeyni.html>
15. Лозовська Д.О. 10 кращих закладів в Одесі на думку користувачів Foursquare. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://od.vgorode.ua/news/dosuh_y_eda/262880-top-10-luchshykh-zavedenyi-v-odesse-po-mneniyui-polzovatelei-Foursquare
16. В.І. Карсенін Як відкрити кав'ярню. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://biznesua.com.ua/yak-vidkriti-kav-yarnyu/>
17. М.П. Мальська, Н.М. Гонич Ресторана справа. Технологія та організація обслуговування: навч. посіб. / М.П. Мальська – Экономика – 2014. – 260 с.
18. Клішин В.Ф. Як відкрити міні-кав'ярню. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://homebiznes.in.ua/yak-vidkryty-mini-kavyarnyu/>

19. Нелеп В.М. Сутність понять підприємство і бізнес. Різниця між ними. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://studopedia.su/16_152760_sutnIst-ponyat-pIdpriemnitstvo-I-bIznes-rIznitsya-mIzh-nimi.html
20. Бойчик І.М. Економіка підприємства. / І.М. Бойчик – Київ: Атіка. – 2014. – 480 с.
21. Реєстрація фізичної особи-підприємця (ФОП або СПД). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://praving.kiev.ua/razdel46_ua/razdel48-11.htm
22. Оподаткування ФОП (СПД, ПП). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://edr.com.ua/ua/opodatкування-fop>
23. Реєстрація підприємця (ФОП, СПД). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.arkada.net.ua/index.php/registracii-likvidacii/registraciaflp>
24. Сайт інтернет-магазину «Coffe Shop» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://coffee-shop.net.ua>
25. Сайт інтернет-магазину «Drink Coffe» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://drinkcoffee.com.ua/p413702243-kofemolka-mazzer.html>
26. Сайт інтернет-магазину «BarStar» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://barstar.com.ua/p259112716-temper-motta-derevyannoj.html>
27. Сайт інтернет-магазину «NoSugar» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.instagram.com/no_sugar_store/
28. Сайт маркетингового агентства «Vmeste» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://v.od.ua/Sotsialnyie-seti>
29. Сайт інтернет-магазину «Coffe Shop». Прайс-лист [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://coffee-shop.net.ua/about-coffee-shop-net-ua/>
30. Харіва П.С. Економіка підприємств / Харіва П.С. - Тернопіль: Економічна думка, 2012. – 449 с.
31. Сайт охоронного агентства «Техносистеми Плюс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tss.com.ua/uslugi/>
32. Осіпов В.І. Економіка підприємства: підруч. – Київ: Атіка. – 2015. – С. 192-196

33. Поддерогін А. М. Фінанси підприємств: Підруч. – Київ: Економіка. – 2015. – С. 546
34. А. К. Баранник А. Торговые автоматы: вендинг без секретов. – Киев: Альпина Бизнес Букс – 2004. – С. 192
35. Чигирин М.В. Вендинг-бизнес. Механические торговые автоматы. – Чернигов: Орел. – 2005. – С. 128
36. Кіпа Д. В. Мобільна кав'ярня – нюанси ведення бізнесу на колесах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://homebiznes.in.ua/mobilna-kavyarnya-nyuansy-vedennya-biznesu-na-kolesah/>
37. Клішин В.Ф. Огляд ринку кав'ярень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://franchising.ua/stattya/1359/oglyad-rinku-kavyaren/>
38. Ю. І. Палеха, Ю. І. Горбань Маркетинговий аналіз кав'ярень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1857031451887/marketing/marketingoviy_analiz
39. Балабанова Л. В. SWOT-аналіз – основа формування маркетингових стратегій: навч. посіб. / Л.В.Балабанової. – Київ: Знання, 2005 – С. 301
40. Кіпа Д. В. Обґрунтування вибору конкурентної стратегії підприємства / Д. В. Кіпа // Економіка розвитку. – 2014. – № 4. – С. 110-115
41. Майорова Т.М. Інвестиційна діяльність: навч. посіб. / Майорова Т.М. – Київ: Знання, 2013 – С. 115
42. Давиденко Н.М. Аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб. / Давиденко Н.М. – Київ: Альянс. – 2012 – С. 207
43. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Крамаренко Г.О. – Київ: Альянс. – 2014 – С. 167
44. Шегди А.В. Економіка підприємства: навч. посіб. / Шегди А.В. – Київ: Знання. – 2005 – С. 431
45. Курочкин А.С. Организация производства: навч. посіб. / Курочкин А.С. – Київ: МАУП. – 2014 – С. 216

46. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Організація виробництва: навч. посіб. / Пасічник В.Г. – Київ: Центр навчальної літератури. – 2015 – С. 248
47. Лобода Т.Л. Аналіз беззбитковості і маржинальної прибутку в процесі планування виробництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua-referat.com>
48. Протопова В.О. Менеджмент інвестиційної діяльності: навч. посіб. / Протопова В.О. – Київ: Знання. – 2013 – С. 287
49. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: навч. посіб. / Мальська М.П. – Київ: Знання. – 2015 – С. 287
50. Сайт компанії «Palisare» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.palisade.com/risk/ru/monte_carlo_simulation.asp